

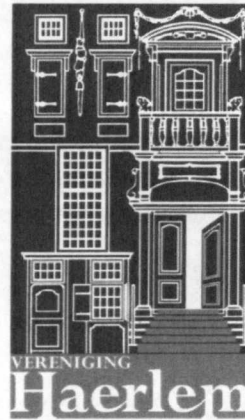
Historische Vereniging Haarlem

Verenigingsgebouw

Hoofdwacht, Grote Markt 17, Haarlem

28 februari 2013

Aan de raad van de gemeente Haarlem

Vereniging Haarlem

Opgericht november 1901

Postbus 1105

2001 BC Haarlem

Giro 377882

ABN-AMRO 43 11 61 151

Betreft: advies aangaande de Dolhuysbrug

Geachte leden van de gemeenteraad,

De Haarlemse Bolwerken vormen een restant van de 17e eeuwse versterkte stad Haarlem. Na de afbraak van de muren en de overige vestingwerken resteerde de karakteristieke hoofdvorm van de Bolwerken. De bekende landschapsarchitect Zocher heeft in 1821 de Haarlemse Bolwerken als eerste in Nederland omgevormd tot de stadsparken die ze nu nog zijn. Zowel de Bolwerken als de stadsparken zijn beschermd rijksmonument. In de afgelopen jaren zijn de stadsparken gerestaureerd, waarbij oude zichtlijnen, de voornaamste parkruimtes, de basisbeplantingen en de padenstructuur zijn versterkt.

In de stadsparken, ontworpen in landschappelijke stijl, zijn met name de zichtlijnen en de onverwachte ontmoetingen en doorzichten van belang wanneer men over de paden loopt.

In het recente verleden zijn – min of meer aan weerskanten van de Bolwerken - twee moderne bruggen over de vestingwerken gelegd, bij de Kloppersingel en ter hoogte van de Nieuwe Gracht. Daarnaast is er de Kennemerbrug en de Noorderbrug.

De Bolwerken vormen een monumentaal geheel, waarbij het niet alleen om de voormalige vestigwerken gaat, maar ook over een belangrijk groen monument.

Het aanbrengen van een nieuwe brug, op nog geen 100 meter van de bestaande Kennemerbrug (op zich al een aantasting van de Bolwerken) betekent het verstoren van de hoofdvorm en een belemmering van het zicht op de karakteristieke meanderende lijnen van de voormalige vestingwerken en betekent een aantasting van hun hoofdvorm.

De fietsroute betekent ook een doorsnijding van het padenstelsel van het stadspark. Het feit dat in de middeleeuwen – dus vóór de aanleg van de vestingwerken – een stadsuitgang vanuit de Kruisweg naar het Noorden was, naast een gelijksoortige doorgang vanuit de Jansstraat (zoals aangegeven op de zogenoemde 'stadkaart van Jacob van Deventer') is onvoldoende onderbouwing van deze route, aangezien beide routes door de bolwerken moesten worden aangepast. De latere bebouwing en stratenpatroon aan de buitenkant van de singels houden hier ook geen rekening mee.

Reden waarom wij vanuit het **oogpunt van monumentenzorg** negatief adviseren over de aanleg van 'weer' een fietsbrug over de Bolwerken.

Beste auteur, denkt u aan het
afschrift van het antwoord!

s.v.p. sturen aan de Griffie

Nr. Reg. raadsst.:	Raadsst. verg. d.d.
voor kennisgeving nangen.:	
in h. b&w om preadvies	
in h. b&w ter afdoening	
in h. burg. ter afdoening	
art. 38 RVO. vragen raadslid	

Vanuit het oogpunt van andere beleidsterreinen, zoals stedenbouw, bereikbaarheid en dergelijke kunnen andere afwegingen worden gemaakt. Mocht het gemeentebestuur deze belangen laten prevaleren boven die van monumentenzorg en cultuurhistorie dan zijn onderstaande overwegingen relevant.

De verkeerssituatie achter het station is ontegenzeggelijk een onwenselijke situatie, die na de bouw van de grote bovengrondse fietsenstalling aan het Kennemerplein eerder erger dan minder zal worden.

Het aanleggen van de fietsbrug kan daarom niet los worden gezien van een verbetering van de oversteekplaatsen voor fietsers ter plaatse van het Kennemerplein en de Kruisweg.

Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is het doortrekken van de Rode Loper de achterliggende gedachte om in Haarlem veilige en aantrekkelijke, bovendien logische langzaam-verkeersroutes te realiseren, waar mogelijk los van druk autoverkeer.

Hierbij is het ook de wens om voor fietsers een betere verbinding met Haarlem-Noord te realiseren en, andersom, de wenselijkheid om Haarlem-Noord meer (rechtstreeks) te betrekken bij de binnenstad. De aanleg van een nieuwe fietsbrug kan in deze verbinding voorzien. Het Dolhuys zal hierbij als interessant museum beter zichtbaar en bereikbaar kunnen zijn.

Zoals eerder gesteld kan de aanleg van de fietsbrug niet los worden gezien van het oplossen van de verkeersknelpunten achter het station, anders betekent het slechts een verplaatsing van het probleem. Voor de fietsstroom naar het noorden dient het 'nieuwe' knooppunt ter hoogte van de voormalige Ripperdakazerne dan ook te worden opgelost. Hier moet de fietsstroom naar het noorden immers ineens naar de andere kant van de Rijksstraatweg.

In deze benadering dient de mogelijke fietsbrug dan ook integraal te worden benaderd, waarbij alle belangen worden gewogen en waarbij mogelijke aantastingen dan ook zo klein mogelijk gehouden dienen te worden.

Het ontwerp voor de brug dient dus maatwerk te zijn, waarbij hoogwaardige detaillering en materiaalgebruik, transparantie en zorgvuldige aansluiting op de Bolwerken dienen te prevaleren. Het zicht op de bolwerken en de bevaarbaarheid van de singels dienen hierbij ook te worden meegenomen.

De Vereniging zal dit dossier dan ook nauwlettend blijven volgen. Ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zal bij het proces moeten worden betrokken, aangezien het aanleggen van de brug valt binnen de categorie 'ingrijpende wijziging' van een monument, de Bolwerken.

Het verdient aanbeveling het ontwerp dan ook in goed overleg met belanghebbenden, waaronder uiteraard de Vereniging Haarlem, tot stand te laten komen.

Met, vriendelijke groet,

Peter van Wingerden,

Secretaris